

UNIVERZITET U BIHAĆU

TEHNIČKI FAKULTET

PRAVILA DRUGOG CIKLUSA STUDIJA

Bihać, januar 2022. godine

Na osnovu čl. 42. st. 1. Zakona o visokom obrazovanju Unsko-Sanskog kantona – prečišćeni tekst (*Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, broj: 24/2017. – prečišćeni tekst i 15/2020.*), čl. 154. st. 3. Statuta Univerziteta u Bihaću broj: 01-1914/09 od 27.10.2009. godine i Pravila drugog ciklusa studija na Univerzitetu u Bihaću od 7.10.2021. godine, Nastavno-naučno vijeće Tehničkog fakulteta Univerziteta u Bihaću, na svojoj LXXIII (sedamdeset i trećoj) sjednici održanoj dana 18.1.2022. godine, donio je

PRAVILA DRUGOG CIKLUSA STUDIJA

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Pravilima drugog ciklusa studija (u daljem tekstu: Pravila) Tehničkog fakulteta Bihać (u daljem tekstu: Fakultet) Univerziteta u Bihaću (u daljem tekstu: Univerzitet) bliže se regulira organizacija drugog ciklusa studija i uz opće odredbe sadrži odredbe o: organizaciji drugog ciklusa studija, upisu na drugi ciklus studija, zajedničkim multidisciplinarnim programima, trajanju drugog ciklusa studija, strukturi studijskog programa, proceduri prijave master rada i određivanja mentora, odbrani završnog (master) rada, ispravama i evidencijama o studiju i drugim relevantnim pitanjima od značaja za drugi ciklus studija.

Član 2.

Pravilima se stvara okvir kojim će se obezbijediti dostizanje sljedećih sposobnosti studenta:

- posjedovanje znanja i razumijevanja baziranih, te proširenih i/ili uznapredovalih u odnosu na I ciklus studija, uz stvaranje osnove ili mogućnosti za originalan pristup u razvijanju i/ili primjeni ideja, često unutar naučnog konteksta,
- primjene znanja i razumijevanja, te rješavanje problema u novim, nepoznatim situacijama unutar šireg (ili multidiscipliniranog) konteksta u svom području studija,
- integriranja znanja i rukovođenja kompleksnostima, te formuliranje sudova uz nepotpune ili ograničene informacije, ali uz refleksije društvene i etičke odgovornosti vezane za primjenu njihovih znanja i procjena,
- mogućnost izlaganja svojih zaključaka, te ih racionalno opredmetiti znanjem, jasno i nedvosmisleno, sa specijalistima i nespecijalistima i
- mogućnost nastavka studija koji vodi višem stupnju stručnosti i autonomnosti.

II OBRAZOVNI ISHODI DRUGOG CIKLUSA STUDIJA

Član 3.

Studije drugog ciklusa su efikasne, individualne i kredibilne studije, dizajnirane po mjeri kandidata za drugi ciklus koje se izvode sistemom ličnog mentorstva, vođenjem redovne, instruktivne i konsultativne nastave i vježbi.

Osnovni cilj studija jeste da kandidat stekne duboka i specijalistička znanja iz užeg područja u kojem kandidat priprema master rad, te da stekne potrebno znanje korištenja naučnih metoda i istraživačkih tehnika u užem području istraživanja, kako bi se osposobio za kreativno rješavanje kompleksnih problema iz određene oblasti odnosno kako bi se osposobio za daljnji naučno-istraživački rad.

III UPIS NA DRUGI CIKLUS STUDIJA

Član 4.

Upis na drugi ciklus studija vrši se na osnovu javnog konkursa kojeg raspisuje Senat, a na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta.

Prijedlog o broju studenata za upis na drugi ciklus studija utvrđuje Nastavno-naučno vijeće Fakulteta, a u skladu sa Zakonom, Statutom i ovim Pravilima.

Konkurs se raspisuje najkasnije 30 dana prije početka procesa izvođenja nastave drugog ciklusa studija i traje u skladu sa Odlukom Senata o raspisivanju istog.

Konkurs se objavljuje u dnevnom listu koji izlazi u Bosni i Hercegovini i na web stranicama Univerziteta i Fakulteta.

Član 5.

Pravo upisa na drugi ciklus studija imaju kandidati sa završenim prvim ciklusom studija na akreditovanim visokoškolskim ustanovama u skladu sa članom 154. Statuta i posebnom odlukom koju donosi Senat Univerziteta ili Nastavno-naučno vijeće Fakulteta za one kandidate koji ne ispunjavaju kriterij ostvarene najmanje prosječne ocjene (dvije preporuke nastavnika koji su im predavali na I ciklusu studija), kao i odredbama čl. 62. i 63. st. 1. Zakona o visokom obrazovanju Unsko-sanskog kantona.

Član 6.

Student sa Univerzitetom i Fakultetom zaključuje ugovor o studiranju, kojim se bliže utvrđuju njihova međusobna prava i obaveze.

Član 7.

Za sve studente koji upisuju drugi ciklus studija potrebno je donijeti odluku o tome da li kandidat ispunjava uslove za upis na drugi ciklus studija. Komisija od tri nastavnika imenovana odlukom dekana Fakulteta utvrđuje ispunjenost uvjeta za upis. Izbor predmetnih nastavnika i saradnika, kao i povjeravanje nastave na drugom ciklusu studija vrši Nastavno-naučno vijeće Fakulteta u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Član 8.

Strani državljani imaju pravo upisa na drugi ciklus studija pod jednakim uslovima kao i državljani Bosne i Hercegovine, uz prethodno izvršenu nostrifikaciju diplome i uz plaćanje propisanih troškova školarine.

IV ORGANIZACIJA DRUGOG CIKLUSA STUDIJA

Član 9.

Fakultet organizuje i realizira drugi ciklus studija iz oblasti za koje je matičan.

Drugi ciklus studija organizuje se i izvodi za akademske studijske programe koji daju pravo na sticanje akademskog zvanja magistra sukladno važećim odredbama Pravilnika o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama na području Unsko-sanskog kantona.

Član 10.

Studijski programi drugog ciklusa studija podijeljeni su na studijske godine i semestre.

U skladu sa evropskim sistemom prenosa ECTS bodova, obim studijskog programa iznosi 60 studijskih bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru.

Broj studijskih bodova za pojedini predmet određuje se prema ukupnom opterećenju studenta (teorijska i/ili praktična nastava, vježbe, seminari i sl.), vremenu rada studenta na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i sl.) i vremena za učenje kao pripreme za

provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit i sl.).

Upisani student u prvom i drugom semestru sluša nastavne predmete koje može polagati na ispitnim rokovima, a u drugom semestru stiče pravo prijavljivanja teme master rada.

Član 11.

Student ima pravo da u toku studija provede određeno vrijeme (semestar ili studijsku godinu) na srodnoj visokoškolskoj ustanovi u zemlji ili u inostranstvu, posredstvom međunarodnih programa za razmjenu studenata, na osnovu bilateralnih ugovora koje zaključuje Univerzitet ili na prijedlog studenta po predhodno pribavljenoj saglasnosti Fakulteta.

Način provođenja mobilnosti studenata utvrđeni su Statutom Univerziteta i Pravilima mobilnosti na Univerzitetu u Bihaću broj: 06-7988/2014 od 01.12.2014.

Član 12.

Izvođenje procesa nastave odvija se u službenim prostorijama Fakulteta (učionice, laboratoriji i drugi prostori) ili prostorijama van Fakulteta (instituti, zavodi, proizvodni pogoni, ateljei i sl.) ukoliko je predviđeno Nastavnim planom i programom.

Proces nastave u slučaju vanrednih stanja (proglašenje stanja nesreće, pandemija, zemljotresi, poplave, viša sila i druga vanredna stanja) može odvijati se i online. Online nastava obuhvata široki skup aplikacija i procesa kao što su Web - bazirano učenje, kompjuterski podržano učenje, virtualnu učionicu, te kolaboraciju u nastavnom procesu i učenju koja je podržana elektronskim i digitalnim sredstvima, uključujući i isporuku edukativnih sadržaja putem interneta, lokalnih (intranet/extranet LAN/WAN) računarskih mreža, putem audio i video medija, opto-medija i drugih digitalnih i elektronskih sredstava uz korištenje platforme za online učenja.

Nastavnici mogu birati oblik online izvođenja nastave i ispitivanja, te kombinirati više oblika online platformi:

- putem infoservisa,
- putem web conferencing aplikacije ili
- putem drugih dostupnih aplikacija za ovu namjenu.

Na druga pitanja vezana za organizaciju nastave, te za prava i obaveze studenata tokom studija, a koja nisu regulisana ovim Pravilima i Pravilama studiranja na II ciklusu Univerziteta u Bihaću, primjenjivat će se odredbe Zakona o visokom obrazovanju USK i Statuta Univerziteta.

V ZAJEDNIČKI / MULTIDISCIPLINIRANI STUDIJSKI PROGRAM

Član 13.

Fakultet može organizovati i izvoditi studij drugog ciklusa iz jedne ili više naučnih oblasti na svakom odsjeku ponaosob ili zajednički studij drugog ciklusa za svih pet odsjeka (mašinski, drvnoindustrijski, tekstilni, građevinski, elektrotehnički) uz prethodno pribavljenu saglasnost Senata Univerziteta na predloženi nastavni plan i program.

Fakultet može zajedno sa drugom organizacionom jedinicom Univerziteta ili zajedno sa drugom akreditovanom visokoškolskom ustanovom iz zemlje ili inostranstva, uz saglasnost matične organizacione jedinice (daljnem tekstu: zajednički studijski program) organizovati zajednički studijski program drugog ciklusa.

Odluku o organizovanju zajedničkog studijskog programa, po prijedlogu Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta, donosi Senat Univerziteta.

Odlukom o organizovanju zajedničkog studijskog programa utvrđuju se sva pitanja za ovaj studij, a posebno program studija, način organizacije studija, te akademsko zvanje koje se stiče završetkom studija.

Predlagači zajedničkog studija utvrđuju program koji je usvojen od strane nadležnih tijela svih učesnika u programu.

Član 14.

Organizatori zajedničkog studijskog programa zaključuju ugovor kojim se regulišu:

1. uvjeti i način realizacije nastave,
2. procedure odobravanja i odbrane završnog rada,
3. korištenje prostora i opreme,
4. uvjeti sticanja i raspoređivanja sredstava,
5. rukovođenje studijem,
6. način i ovlašteni organi za vođenje evidencija o studentu (upis, izdavanje uvjerenja, diploma i sl.) i
7. druga prava i obaveze organizatora zajedničkog studijskog programa.

VI TRAJANJE DRUGOG CIKLUSA STUDIJA

Član 15.

Drugi ciklus studija na Fakultetu za sticanje zvanja magistar traje jednu godinu i organizuje se nakon završenog prvog ciklusa studija, tako da u zbiru sa prvim ciklusom studija iznosi 300 ECTS bodova, od čega pojedini ciklusi ostvaruju:

- prvi ciklus	240 ECTS bodova i
- drugi ciklus	60 ECTS bodova
Ukupno	300 ECTS bodova.

Studenti koji su završili prvi ciklus studija sa 180 ECTS bodova mogu upisati II ciklus studija na Fakultetu ukoliko prije toga upišu i polože razlikovni studij na I ciklusu studija, čime bi ostvarili ukupno 240 ECTS bodova.

Studij se organizuje kroz redovni samofinansirajući i vanredni studij.

Član 16.

Student, koji je položio sve ispite predviđene Nastavnim planom i programom za upisani studijski program drugog ciklusa studija, odbranio master rad i ispunio sve ostale obaveze propisane ovim Pravilima, stiče odgovarajuću diplomu završenog drugog ciklusa studijskog programa.

Uz diplomu, izdaje se i dodatak diplomi radi detaljnog uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

Diploma drugog ciklusa studija potvrđuje se zvanjem magistra uz naznaku struke, a u skladu sa Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Unsko-sanskom kantonu.

VII STRUKTURA STUDIJSKOG PROGRAMA

Član 17.

Studijski program drugog ciklusa studija sadrži opće i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje zvanja na drugom ciklusu studijskog programa o stepenu, i to:

- prikaz predmeta (kurseva), sistematizovanih po studijskim godinama, i semestrima i pripadnosti obveznim zajedničkim predmetima (naučna baza, fundamentalni i stručni predmeti), izbornim stručnim predmetima i slobodnim izbornim predmetima,
- broj sati individualnog opterećenja studenta po predmetu (kursu),
- broj ECTS bodova za svaki predmet (kurs),
- profesionalni status nakon završetka studija,
- druge oblike nastave namijenjene sticanju i usavršavanju profesionalnih zvanja i vještina (seminari, projekti, praktični rad i sl.),

- prikaz obaveznih uslova za pohađanje nastave i polaganje predmeta (kurseva),
- prikaz modula ukoliko je nastava organizovana na takav način i
- broj ECTS bodova za master rad.

Studijski program se prikazuje u obliku tabela ili dijagrama, sa posebno naznačenim obaveznim uslovima za prelazak između pojedinih studijskih programa drugog ciklusa studija.

Podaci o predmetu sadrže:

- naziv predmeta i odgovarajuću šifru za lakšu identifikaciju predmeta,
- kratki opis programa predmeta koji omogućava razumijevanje njegovog sadržaja od strane studenta,
- procjenu statusa predmeta, postavljenih ciljeva, ishoda učenja i liste stručne literature,
- metod nastave i savladivanja gradiva - predavanja, konsultacije, vježbe, laboratorijske vježbe, seminari, terenski rad, tutorijal i sl., sa brojem nedjeljnih sati i ukupnom broju nedjelja trajanja određene aktivnosti,
- način polaganja i trajanja ispita - oblici provjere znanja tokom nastave, njihova učestalost i vrednovanje praktičnog rada i drugih oblika individualnog rada (seminarski radovi, projekti i dr.), način i termin polaganja ispita,
- posebnu naznaku predmeta na kojim se nastava izvodi na nekom od stranih jezika,
- ECTS bodove predviđene za određeni predmet, u skladu sa općim postavkama ECTS-a, uz naznaku broja bodova za aktivnosti predviđene programom predmeta.

Član 18.

Nastavnici, koji učestvuju u realizaciji nastave na drugom ciklusu studija (odgovorni i drugi nastavnici), obavezni su najkasnije nakon završetka prvog semestra studija, predložiti Nastavno-naučnom vijeću Fakulteta jedan ili više naslova tema za izradu master rada sa odgovarajućim obrazloženjem.

Oblast (teme) master rada bira se iz područja studijskog program drugog ciklusa studija.

Ponuđene teme se javno oglašavaju na oglasnoj tabli i web stranici Fakulteta.

Nastavno-naučno vijeće Fakulteta vodi računa o ravnopravnoj zastupljenosti svih nastavnika predlagača tema master rada.

VIII ISPITIVANJE I OCJENJIVANJE STUDENATA DRUGOG CIKLUSA STUDIJA

Član 19.

Ispitivanje studenta drugog ciklusa studija provodi se po principu bodovanja raznih aktivnosti studenta u savladavanju pojedinog predmeta, a u skladu sa silabusom nastavnog predmeta.

Član 20.

Visina ocjene zavisi od prikupljenih bodova koji iznosi maksimalno 100, a isti se prikupljaju tokom predavanja i ispita na osnovu silabusa predmeta.

Za predmete u kojima je predviđen seminarski rad bodovi se prikupljaju prema sljedećoj tabeli:

1.	Seminarski rad	30 bodova
2.	Interaktivnost	20 bodova
3.	Prezentacija i odbrana seminarskog rada	10 bodova
4.	Usmeni ispit	40 bodova
	Ukupno	100 bodova

Za predmete gdje nisu predviđeni seminarski radovi način sticanja bodova utvrđuje se prema strukturi ukupnog broja bodova koja mora biti opisana u planu rada za dati predmet a iznosi maksimalno 100.

Član 21.

Student tokom semestra prikuplja bodove na predmetu, te je nastavnik po okončanju semestra dužan u infoservisu popuniti ECTS kartone za sve studente sa svim relevantnim elementima iz silabusa i ostvarenim bodovima.

Student pristupa završnom ispitu i ostvaruje bodove sukladno silabusu predmeta.

Student ima pravo izlaska na ispit na redovnim i uredno objavljenim ispitnim rokovima.

Student koji je nezadovoljan ostvarenom ocjenom na ispitnom roku ima pravo izlaska na popravni ispit.

Ukoliko student ne bude zadovoljan formiranom i upisanom ocjenom u odgovarajuće isprave na popravnom ispitu, stječe pravo podnošenja zahtjeva dekanu za komisijsko polaganje ispita u roku od 24 sata od saznanja za ostvarene bodove tj. upisanu ocjenu. Ako dekan Fakulteta ocijeni zahtjev opravdanim, u roku od tri dana donosi odluku sa kojom upoznaje predmetnog nastavnika i studenta. Odlukom se utvrđuje obaveza ponavljanja ispitivanja u narednom radnom danu, a najkasnije u roku od pet dana, te imenuje komisija za ispitivanje. Komisiju za ispitivanje čine predmetni nastavnik i dva nastavnika iz iste ili srodne oblasti. Predmetni nastavnik ne može biti predsjednik komisije za ispitivanje. Navedena komisija mora utvrditi metodologiju rada pri čemu ima obavezu izvršiti uvid u ECTS karton studenta, te izvršene predispitne obaveze (eseji, zadaće, grafički radovi i dr.), parcijalne provjere znanja u toku semestra (položenim kolokvijima, praktičnim vježbama i sl.), kao i pismeni dio ispita i ostvarene bodove. Svi ostvareni bodovi tokom semestra se uzimaju obzir i na komisijskom polaganju ispita. Komisija za ispitivanje može da formira ocjenu na osnovu svega gore navedenog uz ponovni pregled pismenog testa sa ispita čijim rezultatom student nije zadovoljan i da održi usmeni dio ispita ili ukoliko nije održan pismeni dio tada se može održati samo usmeni ispit. Komisija za ispitivanje donosi odluku većinom glasova. Odluka komisije je konačna.

Student može tražiti komisijski ispit iz najviše dva predmeta na kraju jednog semestra.

Student ima pravo pristupa komisijskom ispitu i nakon tri negativna izlaska na ispit kod predmetnog nastavnika.

Član 22.

Ocjenjivanje studenata vrši se u skladu sa brojem prikupljenih bodova, kako slijedi:

OCJENE		BROJ BODOVA	OPISNA OCJENA
F	5	0 - 59	Nedovoljan
E	6	60 - 64	Dovoljan
D	7	65 - 74	Dobar
C	8	75 - 84	Vrlo dobar
B	9	85 - 94	Odličan
A	10	95 - 100	Izvrstan

Profesor je obavezan odmah nakon završenog ispita za svakog studenta:

1. upisati u indeks ocjenu i
2. popuniti evidenciju i izvještaj o polaganju ispita na infoservisu Fakulteta i istu dostaviti u studentsku službu.

Polaganje svih ispita je javno i transparentno. Ispiti se mogu polagati samo u službenim prostorijama Fakulteta.

Ukoliko uslovi zahtijevaju (proglašenje stanja nesreće, vanrednih okolnosti, više sile i sl.) ispiti se mogu održati i online. Online ispitivanje podrazumijeva definiranje načina provođenja ispitivanja, objašnjenje izgleda ispita, objašnjenja kako će se ispit ocjenjivati, šta se očekuje od

studenta i sl., a koje informacije trebaju biti dostupne studentima minimalno sedam dana prije održavanja online ispita.

Nastavnici mogu birati oblik online ispitivanja i kombinirati više oblika online ispitivanja:

- putem infoservisa,
- putem web conferencing aplikacije ili
- putem drugih dostupnih aplikacija za ovu namjenu.

Metrijske karakteristike pismenih testova (pouzdanost, validnost, objektivnost), kredibilitet usmenih ispita, te metodologija procjene različitih izvora ocjene studenta, predmet su periodične evaluacije nezavisnog tijela u skladu sa Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu.

IX MENTOR, PRIJAVA I ODBRANA MASTER RADA

Član 23.

Master rad je samostalan rad u kojem student obrađuje odabranu temu primjenom naučnih metoda, te dokazuje da je savladao nastavni plan i program studija, stekao potrebno znanje i osposobio se za njegovu primjenu.

Pored zahtjeva iz stava 1. ovog člana, student u radu treba da pruži dokaze da se uspješno koristi metodama u stručnom ili naučnom radu u izlaganju rezultata istraživanja, kao i da je osposobljen da izvodi zaključke na osnovu tako realizovanih istraživačkih zadataka.

Rezultati izneseni u master radu treba da predstavljaju doprinos:

1. sistematizaciji naučnih ili stručnih zadataka i postojećih rješenja za određenu oblast,
2. rješavanju aktuelnog naučnog ili stručnog zadatka koji je postavljen kao cilj rada,
3. primjeni postojećih naučnih ili stručnih dostignuća u rješavanju kompleksnog stručnog zadatka.

Član 24.

Mentor master rada je predmetni nastavnik iz čije se oblasti radi master rad ili drugi nastavnik sa adekvatnim izborom u zvanje iz oblasti iz koje je master rad.

Za master rad koji se sastoji iz više segmenata ili koji uključuje i praktični rad (u institutima, laboratorijama, zavodima, zdravstvenim ustanovama, pravosudnim institucijama i drugim referentnim institucijama) mogu se odabrati dva mentora od kojih je jedan nastavnik sa adekvatnim izborom u zvanje iz oblasti iz koje je master rad, a drugi mentor je stručnjak iz prakse ili istraživač iz referentne institucije.

Mentor vodi kandidata u njegovom teorijskom i istraživačkom radu i pruža mu pomoć u cjelokupnom procesu izrade rada. Zahtjev za promjenu mentora rješava Nastavno-naučno vijeće Fakulteta.

Student bira i prijavljuje temu master rada nakon završetka prvog semestra. Proceduru prijave teme master rada student je dužan pokrenuti najkasnije do završetka naredne akademske godine koja je ujedno i prva obnova. U slučaju da student ne izvrši prijavu master rada u zadanom vremenskom roku Kolegij Fakulteta može donijeti odluku o produženju roka za prijavu master rada na osnovu ličnog zahtjeva studenta.

Tema master rada mora biti izabrana iz naučne oblasti studijskog programa drugog ciklusa studija.

Član 25.

Student podnosi pismenu prijavu master rada voditelju II ciklusa studija putem protokola Fakulteta.

Prijava master rada, uz pismenu suglasnost potencijalnog mentora, treba da sadrži:

1. biografiju kandidata,
2. naziv teme,

3. strukturu rada,
4. obrazloženje sa
5. predloženom literaturom.

Nakon što voditelj II ciklusa studija utvrdi potpunost prijave master rada istu dostavlja Nastavno-naučnom vijeću Fakulteta na razmatranje.

Tema master rada mora precizno i jasno izražavati suštinski sadržaj master rada.

Član 26.

Na osnovu podnesene prijave, Nastavno-naučno vijeće imenuje komisiju za ocjenu podobnosti teme i kandidata master rada.

Komisiju iz stava 1. ovog člana čini predsjednik i dva člana. Ukoliko je jedan od članova komisije potencijalni mentor tad on ne može biti predsjednik komisije.

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata master rada ima obavezu u roku od 30 dana dostaviti Nastavno-naučnom vijeću izvještaj o podobnosti teme i kandidata master rada, nakon čega se donosi odluka o podobnosti kandidata i odobravanju izrade master rada na predloženu temu, imenuje se mentor, kao i komisija za ocjenu i odbranu master rada.

Komisiju za ocjenu i odbranu master rada čine predsjednik i dva člana. Mentor je obavezno član navedene komisije. Za predsjednika i člana komisije se imenuju zamjenici osim za mentora.

Član 27.

Mentor master rada je nastavnik sa adekvatnim izborom u zvanje iz čije se oblasti radi master rad.

Mentor može biti docent, vanredni profesor, redovni profesor ili profesor emeritus. Mentor vodi kandidata u njegovom teorijskom i istraživačkom radu i pruža mu pomoć u cjelokupnom procesu izrade rada kroz:

1. izbor teme,
2. formulisanje naslova teme,
3. teorijsku obradu problema,
4. utvrđivanje definicija, vrednovanje kriterijuma i strukture,
5. izbor načina istraživanja, prikupljanja, obrade i analize podataka i verifikacije metoda istraživanja,
6. konačno oblikovanje rada.

Sistem prigovora i žalbi na odluke Nastavno-naučnog vijeća, voditelja drugog ciklusa studija ili trećih osoba vezanih za drugi ciklus studija, kao i u slučaju bilo kakve povrede prava studenta drugog ciklusa studija i mogućnost promjene mentora, razmatra i rješava Nastavno-naučno vijeće Fakulteta.

Master rad treba da bude jezički, stilski i tehnički oblikovan u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog i stručnog rada.

Završna radna verzija master rad se može predati tek nakon položenih svih ispita i izvršenih svih drugih obaveza predviđenih studijskim programom.

Član 28.

Komisija za ocjenu i odbranu master rada ima zadatak da pregleda i ocijeni da li je master rad napisan u skladu sa odobrenom prijavom, te sačini i dostavi Nastavno-naučnom vijeću izvještaj o ocjeni i odbrani master rada u roku od 30 dana.

Član 29.

Nastavno-naučno vijeće donosi odluku o usvajanju izvještaja o ocjeni i odbrani master rada i odobravanju odbrane master rada, određujući datum i termin odbrane. Predmetna odluka dostavlja se studentu, članovima komisije za odbranu, voditelju drugog ciklusa i studentskoj službi, a na osnovu koje se objavljuje oglas sa svim relevantnim podacima na oglasnoj ploči i

web stranici Fakulteta i dnevnom listu. Prije objavljivanja oglasa student je dužan dostaviti konačnu verziju rada u pet primjeraka uvezan u tvrdi uvez i jedan primjerak u elektronskom obliku.

Vrijeme između dana donošenja predmetne odluke i dana održavanja odbrane master rada ne može biti kraće od 30 (trideset) dana.

Odbrana master rada se održava u službenim prostorijama Fakulteta.

Izrada i odbrana master rada mora se okončati do završetka treće godine od okončanja procedure prijave master rada, sa mogućnošću produženja navedenog roka do godinu dana ukoliko za to postoje opravdani razlozi (bolest, porodiljno bolovanje i sl.).

Pravo iz prethodnog stava student ostvaruje na osnovu pismenog zahtjeva i odluke Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta.

Član 30.

Odbrana master rada pred komisijom za odbranu ima slijedeći tok:

- predsjednik komisije otvara postupak odbrane master rada, iznosi podatke o nazivu teme master rada, toku procedure prijavljivanja master rada i podatke o mentoru;
- mentor iznosi biografske podatke o studentu, temi rada i vremenu izrade;
- student predstavlja svoj rad, uz obrazloženje cilja, zadataka, metoda izrade, dobivenih rezultata, diskusije rezultata i zaključaka;
- članovi komisije postavljaju pitanja i daju komentare o rezultatima rada;
- predsjednik komisije omogućuje prisutnima u publici da postavljaju pitanja ili komentiraju rezultate master rada;
- komisija se povlači radi donošenja odluke;
- predsjednik komisije, nakon provedenog postupka, saopštava studentu odluku komisije za odbranu.

Formular odbrane master rada utvrđuje Fakultet.

Odbrana master rada, koja se sastoji iz praktičnog i pisanog dijela može se realizirati u dva dijela, ali u roku koji ne može biti duži od sedam (7) dana nakon izvođenja praktičnog rada. Ako se master rad sastoji od dva dijela (praktični izvedbeni i pisani rad), student prvo izvede praktični dio, a zatim pristupi usmenoj odbrani pisanog rada.

O toku odbrane master rada vodi se zapisnik. Komisija za odbranu master rada, nakon provedenog postupka, donosi odluku da li je student sa uspjehom odbranio master rad.

Član 31.

Master rad i odbrana master rada je javna. Studenti, koji su odbranili master rad, upisuju se u matičnu knjigu koju vodi Fakultet.

Član 32.

Fakultet je dužan da jedan primjerak master rada ostavlja u svojoj dokumentaciji.

Član 33.

Nastavno-naučno vijeće Fakulteta utvrđuje datum svečane promocije dodjele diploma o završenom drugom ciklusu studija. Do dodjeljivanja diplome, izdaje se uvjerenje o završenom drugom ciklusu studija u kojem se navodi da je privremenog karaktera u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku (*Službene novine Federacije BiH, broj: 2/1998. i 48/1999.*)

X ISPRAVE I EVIDENCIJE O STUDIJU

Član 34.

Student, koji je položio sve ispite predviđene za upisani studijski program drugog ciklusa studija, odbranio master rad i ispunio sve ostale obaveze propisane Statutom Univerziteta i ovim Pravilima, stiče diplomu završenog drugog ciklusa studija.

Uz diplomu se obavezno izdaje i dodatak diplomi radi detaljnog uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja, kao i postignute rezultate tokom studija.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Ovim Pravilima se daje mogućnost da svi studenti koji su studirali po predbolonjskom sistemu obrazovanja, a koji nisu okončali svoje obrazovanje mogu podnijeti zahtjev Nastavno-naučnom vijeću za prijepisom na studij drugog ciklusa sa zahtjevom za priznavanjem ispita kao i odobravanjem okončanja započetih izrada njihovih radova kao master radova ukoliko udovoljavaju uvjetima u vrijeme odlučivanja. Ukoliko njihove radnje nisu adekvatne odobriće im se da podnesu inovirane (revidirane) ili nove prijave master rada.

Studenti koji su ranije započeli studij drugog ciklusa studija, a koji nisu okončali svoje obrazovanje i koji su usljed isteka rokova za okončavanje studija izgubili status studenta a nalaze se upisani u matičnim knjigama kao neaktivni, mogu podnijeti zahtjev Nastavno-naučnom vijeću za odobravanjem nastavka studija na studij drugog ciklusa sa zahtjevom za priznavanjem ispita kao i odobravanjem okončanja započetih izrada njihovih master radova ukoliko udovoljavaju uvjetima u vrijeme odlučivanja. Ukoliko njihove radnje nisu adekvatne odobriće im se da podnesu inovirane (revidirane) ili nove prijave master rada.

Studenti iz stavova 1. i 2. ovog člana vode se u statusu redovni samofinansirajući ili vanredni u obnovi i dužni su okončati svoje školovanje na drugom ciklusu studija do završetka akademske 2022/2023. godine uz uredno izvršavanje i finansijskih obaveza.

Svi kandidati koji su upisani u skladu sa ovim Pravilima imaju u prvoj godini status redovnog samofinansirajućeg ili vanrednog studenta i plaćaju školarinu i ostale troškove sukladno odluci Upravnog odbora Univerziteta o troškovima studija drugog ciklusa. Svaku narednu akademsku godinu student upisuje obnovu zadržavajući navedene statuse do okončanja školovanja, a najkasnije do završetka treće godine od okončanja procedure prijave master rada, sa mogućnošću produženja navedenog roka do godinu dana ukoliko za to postoje opravdani razlozi (bolest, porodiljno bolovanje i sl.).

Član 36.

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Fakulteta, a primjenjuju se na drugi ciklus studija čije izvođenje počinje od početka akademske 2021/2022. godine. Studenti koji su upisali II ciklus studija prije stupanja na snagu ovih Pravila, završit će svoje studije na osnovu pravila studiranja na II ciklusu koja su bila ranije na snazi.

Broj:
Bihać, _____ godine

Predsjednik NNV-a:

Prof. dr. Atif Hodžić

Prilog:

- *Dinamika i hodogram aktivnosti na II ciklusu studija*

Dinamika i hodogram aktivnosti na II ciklusu studija

Aktivnost	Semestar											
	I						II					
Slušanje i polaganje obaveznih i izbornih predmeta	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Izbor potencijalnog mentora i teme magistarskog rada							■					
Uz saglasnost potencijalnog mentora i voditelja II ciklusa prijava teme se dostavlja Nastavno-naučnom vijeću							■					
Nastavno-naučno vijeće imenuje Komisiju za ocjenu podobnosti teme i kandidata master rada (I NNV)							■					
Komisija dostavlja Nastavno-naučnom vijeću izvještaj o podobnosti teme i kandidata master rada							■	■				
Nastavno-naučno vijeće donosi odluku o podobnosti kandidata i odobravanju izrade master rada na predloženu temu, imenuje se mentor, kao i komisija za ocjenu i odbranu master rada (II NNV)							■	■				
Pisanje i objava dva rada u časopisu ili konferenciji							■	■	■			
Izrada master rad							■	■	■			
Predaja završne radne verzije master rada											■	
Komisija pregledava i dostavlja Nastavno-naučnom vijeću izvještaj o ocjeni i odbrani master rada											■	■
Nastavno-naučno vijeće donosi odluku o usvajanju izvještaja o ocjeni i odbrani master rada i odobravanju odbrane master rada, određujući datum i termin odbrane. (III NNV)											■	■
Odbrana master rada											■	■

